

Srbi u hrvatskoj popularnoj kulturi (6)

Serijal tekstova Srbi u hrvatskoj popularnoj kulturi pokušaće da progovori o uticaju pripadnika srpske zajednice u masovnoj kulturi nekad i sad, kao i da odgovori na pitanja mogu li kulturni i estradni sadržaji menjati stereotipe i predrasude.

Od **Nikola Milojević** - октобар 15, 2021

Priču o Srbima u hrvatskoj popularnoj kulturi započeli smo u drugom nastavku ovog serijala tekstova sa **Jovanom Stanisavljevićem Čarugom**, a jednim drugim Jovanom polako ćemo je privesti kraju.

Reč je o **Jovanu Karapandži iz sela Mlaka Antinska** u opštini Tordinci u blizini Vinkovaca. Početkom 2019. godine Karapandža se pojavio u emisiji RTL televizije Ljubav je na selu i tada je postao jedan od najzanimljivijih učesnika ovog rijalitija. Tamo je bio prirodan i spontan. Predstavio se kao osoba od „krvi i mesa“, sa svim svojim vrlinama i manama.

– U emisiji su svi videli koliko volim konje i nakon toga sam upoznao i druge ljubitelje konja sa kojima se često družim. Idem na šokačka pokladna jahanja i svi znaju da sam ja Jovan, ali nemam nikakvih problema zbog toga. Siguran sam da sam kod nekih promenio mišljenje, što su mi i rekli. Neki moji sadašnji prijatelji Hrvati kažu da su samo zbog mene promenili mišljenje o Srbima. Zbog mene, ali i zbog drugih koje preko mene upoznaju bilo da je reč o mojoj porodici bilo da je reč o mojim prijateljima iz sela. To sam postigao tako što bio iskren i otvoren kako u emisiji tako i u životu – kaže Jovan Karapandža.

Puno toga zavisice od budućih generacija

On je nakon „ljubavi na selu“ učestvovao i u rijalitetu Večera za 5 i na taj način nastavio svoju medijsku karijeru pored one primarne koja se tiče teškog rada i života u malom mestu koje je zbog njega postalo prepoznatljivo. I dok Karapandža tvrdi da je svojim ponašanjem kod brojnih ljudi promenio nametnute stereotipe, naš drugi sagovornik **Predrag Ličina** izražava skepsu da je to moguće kroz programe, uslovno rečeno niskog kulturnog kvaliteta.

– Takve programe uglavnom gledaju mlađe generacije i puno toga zavisi od njih. Sumnjam ipak da je moguće menjati stereotipe. Neko ko mrzi će uvek mrziti bez obzira na to šta mu se ponudi na televiziji ili internetu. Sumnjam da neko ko je pisao uvredljive transparente protiv Srba na primer može promeniti mišljenje na osnovu rijalitija ili nečeg tako sličnog. Mišljenja se menjaju na ozbiljnije načine kao što je na primer na Bi Bi Si-ju parola: „Mi vam ne serviramo program koji bi voleli da gledate, nego ono što mislimo da vi treba da gledate“ – ističe Ličina.

Fenomen Jovana Karapandže

Može se slobodno reći da je nakon učestvovanja u pomenutim rijaliti programima Jovan Karapandža postao jedna vrsta medijskog fenomena u Hrvatskoj. Tabloidni portali i danas prate i prenose skoro svaku njegovu objavu sa društvenih mreža, a ne treba biti medijski stručnjak da bi se zaključilo da je razlog velikog interesovanja i čitanosti vesti u kojima se on pominje, pored njegove prirodnosti, i ime Jovan koje posebno odzvanja u trenutnim društvenim okolnostima.

– To ime Jovan nije odjeknulo samo među Hrvatima, već su se i mnogi Srbi začudili što sam se tim imenom pojavio javno. Čim kažem kako se zovem, jasno je šta sam, a nakon te emisije niko me više ne pita kako se zovem jer su zapamtili. Od početka je bilo komentara po portalima da ja kao Jovan treba da idem u Srbiju, a ne da se pojavljujem na hrvatskoj televiziji, međutim, na to se ne obazirem. To sam što jesam, svoje volim, tuđe poštujem. Neću nikada otići odavde i uvek ću ostati to što sam – tvrdi ovaj najpoznatiji meštanin Mlake Antinske.

Čitav vek je trebalo da prođe da se od Jovana negativca koji je „od svog vešanja napravio rijaliti šou” pojavi jedan drugi Jovan, pozitivac koji će se pojaviti u rijalitiju. Koliko će se Jovana pojaviti u narednih sto godina u popularnoj kulturi teško je prognozirati, a još teže je predvideti hoće li biti pozitivni ili negativni likovi. Te trendove diktiraju tržište, publika i okolnosti. Cilj umetnosti i kulture trebalo bi da budu nadilaženje postojećih društvenih okvira što je u brojnim situacijama u Hrvatskoj i pokušano, ali je pitanje koliko su ti pokušaji stigli do širih društvenih slojeva. Jedna stvar je ipak sigurna. Srpsko ime i dalje će prilično odzvanjati kada se bude koristilo u javnom prostoru, a za mnoge će i dalje biti dobar marketinški trik, ali za same Srbe i društvo u celini bolje bi bilo da ubuduće prevladaju pozitivni primeri.

(kraj)

Ovaj tekst je napisan uz finansijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama.